

Титаренко Любов Миколаївна,
кандидат політичних наук, доцент
кафедри філософських та соціально-
політичних наук, Одеський регіональ-
ний інститут державного управлін-
ня Національної академії державного
управління при Президентові України,
65009, Україна, м. Одеса, вул. Генуезька,
22а, тел.: 0672718682, e-mail: 1kafedra@
ukr.net

Титаренко Любовь Николаевна,
кандидат политических наук, доцент
кафедры философских и социально-
политических наук, Одесский региональ-
ный институт государственного управ-
ления Национальной академии государ-
ственного управления при Президенте
Украины, 65009, Украина, г. Одеса, ул.
Генуэзская, 22а, тел.: 0672718682, e-mail:
1kafedra@ukr.net

Lyubov Mykolaivna Tytarenko,
PhD of Political Sciences, Associate Professor of the Department of Philosophy and Social
Political Sciences, Odessa Regional Institute of Public Administration of the National
Academy of Public Administration under the President of Ukraine, 65009, Ukraine, Odesa,
st. Genuevskaya, 22a, tel.: 0672718682, e-mail: 1kafedra@ukr.net

СУСПІЛЬНИЙ РОЗВИТОК СЬОГОДЕННЯ В КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ НА ЕТАПІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Анотація: у статті визначено теоретико-методологічні засади розвитку сьогодення в напрямі удосконалення функціонування органів державної влади, проаналізовано сучасний стан модернізації управління в контексті євроінтеграційних прагнень України.

Ключові слова: державне управління, суспільний розвиток, реформування і модернізація, євроінтеграція, державний апарат, взаємодія влади і суспільства, публічна влада, державний службовець, успіх демократизації, інтеграція України в Європейську спільноту.

ОБЩЕСТВЕННОЕ РАЗВИТИЕ СЕГОДНЯШНЕГО ВРЕМЕНИ В КОНТЕКСТЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНОВ ВЛАСТИ НА ЭТАПЕ ЕВРОИНТЕГРАЦИОННОГО ПРОЦЕССА

Аннотация: в статье определены теоретико-методологические основы общественного развития в контексте усовершенствования функционирования органов государственной власти и евроинтеграционных стремлений Украины.

Ключевые слова: государственное управление, общественное развитие, реформирование и модернизация, евроинтеграция, государственный аппарат, взаимодействие власти и общества, публичная власть, государственный служащий, успех демократизации, интеграция Украины в Европейское сообщество.

SOCIAL DEVELOPMENT PRESENT IN THE CONTEXT OF AUTHORITIES ON STAGE EUROPEAN INTEGRATION PROCESS

Abstract: In the article the theoretical and methodological foundations of today towards improving the functioning of public authorities, the modern state administration modernization in the context of Ukraine's European aspirations.

Keywords: public administration, social development, reform and modernization, European integration, the state apparatus, the interaction of government and society, public power, the civil servant, the success of democratization and integration of Ukraine into the European community.

Постановка проблеми. У статті звертається увага на необхідність удосконалення функціонування органів державної влади, зумовленості адміністративної реформи в контексті модернізації публічного управління та інтеграції України в Європейську спільноту.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою: окресленій проблематиці відведено вагоме місце серед наукових досліджень, що пояснює усвідомлення її актуальності як серед вітчизняних, так і зарубіжних вчених [4; 5; 6; 9; 15]. З точки зору вітчизняних науковців [5; 6; 12; 13; 16] в руслі сьогодення постає необ-

хідність у розбудові якісно нового інституту державної служби, забезпечення органів виконавчої влади кваліфікованими кадрами, компетентними управлінцями з інноваційним мисленням, здатних до відповідального прийняття управлінських рішень.

Зокрема, обраній темі присвятили увагу: В. Авер'янов, В. Бакуменко, Н. Драгомирецька, М. Їжа, О. Оболенський, В. Олуйко, Ю. Сурмін, С. Телешун, О. Якубовський та ін. У їхніх наукових працях порушуються питання про те, що процеси вітчизняної модернізації співвідносяться з одного боку з проблемами кадрового

забезпечення, а з другого — постають очевидні факти відриву між потребами населення (зайнятністю, освітою, соціальним забезпеченням, медичним обслуговуванням тощо) та державною політикою, що дискредитує традиційну демократію з її європейськими принципами народовладдя і законності. Один з аспектів цієї проблеми полягає в тому, що в кризових умовах як ніколи необхідно постійно працювати над пошуком шляхів партнерства та співробітництва між Україною і Європейськими Співтовариствами [7; 12; 14].

Безумовно, наукові дослідження є внеском у теорію, методологію та практику вивчення суспільного розвитку сьогодення. Проте, попри велику увагу до проблем удосконалення та реформування державної служби, є багато дискусійних питань, які потребують переосмислення сутності партнерства та співробітництва між Україною і Європейськими Співтовариствами.

Мета статті. Метою цієї статті є аналіз того, що модернізація системи публічного управління стосується будь-якої країни і пов'язана з певними змінами суспільного поступу. Удосконалення діяльності органів влади і модернізація суспільства безпосередньо залежать від пріоритетних напрямів його розвитку.

Виклад основного матеріалу. Необхідно визнати, що становлення, функціонування та розвиток суспільства, удосконалення діяльності адміністративних органів на сьогодні багато в чому залежать від євроінтеграційних прагнень України та розбудови оптимальної системи державного управління.

Натомість було б доцільно говорити про те, що оптимальна система державного управління ефективно забезпечує потреби громадян та реалізує цілісну публічну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики. Реформування державного управління в Україні передбачає низку послідовних, поетапних кроків, що дають змогу науковцям аналізувати суспільний розвиток сьогодення в напрямку висвітлення базових основ взаємозв'язку влади і суспільства.

Зміна суспільно-політичного устрою держави з 1991 р. спонукала владу запровадити нові принципи, методи, структури, покращити взаємодію органів влади центрального і місцевого рівня, підвищити ефективність інституту державної служби. Реформа публічного управління є однією з основних реформ у країнах з перехідною економікою, що здійснюють комплексні зміни у різних сферах державної політики, а дієва система державного управління постає одним з чинників конкурентоспроможності країни [15, с. 1].

З урахуванням європейського вибору та європейської перспективи України Стратегія реформування державного управління України на 2016–2020 роки від 24 червня 2016 р. розроблена згідно з європейськими стандартами адміністрування в питаннях трансформації системи органів державного управління [11]. Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством і їхніми державами-членами — з другого (далі — Угода

про асоціацію), Стратегія ґрунтується на спільних цінностях, а саме дотриманні демократичних принципів, верховенстві права, належному врядуванні [Там само, с. 1].

Необхідно констатувати, що Європейські стандарти належного адміністрування сформульовані в документі SIGMA “Принципи державного управління”, який містить систему принципів і критеріїв оцінки державного управління [11, с. 3].

Серцевиною проблем є те, що система державного управління в Україні не відповідає потребам у проведенні комплексних реформ у різних сферах державної політики та її європейському виборі, а також європейським стандартам управління державою. Україна посідає низькі щаблі у світових рейтингах конкурентоспроможності, пов’язаних з державним управлінням. Згідно з показниками Індексу світової конкурентоспроможності Світового економічного форуму Україна посідає 130 місце (серед 144 країн) у категорії “ефективність уряду”, 103 місце в категорії “прозорість формування державної політики” та 115 місце в категорії “тягар державного регулювання” [11, с. 3].

З огляду на нестабільну ситуацію як на зовнішньополітичному рівні, так і внутрішню ситуацію протистояння на Сході, існуюча в країні система державного управління демонструє свою неефективність, внутрішню суперечливість, відірваність від громадян і, як результат, виступає однією з перепон, що стримує здійснення модернізаційних процесів та системних перетворень в усіх сферах розвитку суспільства [11; 12; 14; 15].

Тому конструктивним чинником є те, що реформування системи державного управління повинне стати виконанням суспільного замовлення на ефективні та відкриті інститути публічної влади.

Вважаємо, що справедливе регулювання адміністративних процедур, формування, реалізація державно-службових відносин повинні спрямовуватись на те, щоб люди розуміли, що від їх вибору залежить якість життя, для чого необхідно удосконалити функціонування співробітництва України з Європейським Співтовариством. Разом з тим необхідно знижувати внутрішню бюрократизованість державної машини, орієнтуватись на розв’язання тих проблем, що стоять перед системою публічного управління, а саме:

- щодо стратегічних засад реформування державного управління;
- відсутності потужного політичного лідерства та недостатнього рівня координації реформування управління на політичному рівні;
- недостатньої спроможності органів державної влади щодо проведення комплексного реформування державного управління;
- недостатньої спроможності Кабінету Міністрів України стратегічного планування щодо формування і координації державної політики;
- недостатнього рівня якості державної політики у різних сферах законодавчої та нормативної бази (формування політики та розроблення зако-

нодавчих актів на основі ґрунтового аналізу, участі громадськості тощо);

- недостатнього рівня управління людськими ресурсами в міністерствах та інших органах виконавчої влади, недосконалість автоматизованої системи управління людськими ресурсами.

Поки що доводиться констатувати, що бюрократизм, який виживав за будь-якої влади, по інерції на сьогодні все більше намагається зберегти свої звичні механізми управління. Тому в нинішній час одним із ключових завдань, які стоїть перед урядом, є реформа системи управління і удосконалення діяльності органів публічної влади: появи на керівних та інших посадах висококваліфікованих кадрів для проведення національних реформ у різних галузях.

На жаль, впродовж останніх років, а особливо з початком у 2014 році російської агресії проти нашої держави, ситуація в Україні та події навколо української держави посідають одне з головних місць у рамках Спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС. “Українське питання” регулярно знаходить відображення у заявах, резолюціях, висновках та інших документах інституцій і керівництва Європейського Союзу. “Європейська правда” публікує ґрунтовне дослідження провідного європейського аналітичного центру *European Council for Foreign Relations* щодо підтримки України різними країнами – членами ЄС [18, с. 3].

На сьогодні Європейський Союз зайняв активну позицію на захист

незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України, а також спрямовує зусилля на врегулювання конфлікту у Східній Україні. Укладення Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС (УПС) започаткувало співробітництво з широкого кола політичних, торговельно-економічних та гуманітарних питань внутрішніх процедур [19, с. 4]. Проте продовжує мати місце неоднозначне ставлення до нашої держави. З одного боку, сприйняття України як партнера, суб’єкта забезпечення безпеки; з другого — як джерела певної загрози демократичним цінностям, соціально-правовим нормам європейського життя, економічній стабільності тощо [15; 16; 18].

Вважаємо, що відкритість влади, її готовність до діалогу з іноземними партнерами формує правову основу співробітництва України та ЄС на перспективу. Навесні 2014 року Уряд України, з одного боку, та Європейська Комісія і Європейська служба зовнішньої діяльності — з другого спільно розробили документ “Європейський порядок денний реформ Україна — ЄС”. Зазначений документ містив всеохоплюючий перелік спільних завдань у контексті розвитку України та здійснення у державі фундаментальних перетворень [21, с. 14].

Але варто зазначити, що найбільшому несприйняттю виконання Угоди постає проблема того, що досі не реалізовані механізми державного управління стосовно партнерства і співробітництва між Україною та ЄС. В чому ж криються такі реалії сьогодення? Можливо, в тих чинни-

ках, що українська держава характеризується поєднанням у собі тих інститутів, що дісталися як у спадок від радянської доби, так і нових, які сформувалися в складний період становлення незалежності.

Для України європейська інтеграція — це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки, насамперед на ринок ЄС. Політичні переваги інтеграції України у ЄС пов'язані зі створенням надійних механізмів політичної стабільності, демократії та безпеки.

Варто зауважити, що механізми державного управління — це “способи розв'язання суперечностей чи процесів у державному управлінні, послідовна реалізація дій, які ґрунтуються на основоположних принципах, орієнтації, функціональній діяльності з використанням відповідних форм і методів управління” [6, с. 375].

Як відомо, на сьогодні механізми співробітництва між Україною та ЄС залишаються недосконалими, наслідком чого постають проблеми неефективності функціонування публічної служби.

Як вважає С. О. Телешун, “питання ефективності української влади стало питанням національної безпеки держави. Саме бачення майбутнього держави, вміння підбирати інструментарій щодо його реалізації, ефективно використання ресурсів і прогнозування наслідків професій-

ної діяльності на сьогодні відрізняє зрілого державного діяча від амбіційного політика” [15, с. 4].

Чи не тому, в контексті адміністративної реформи на перший план виходять демократичні зміни: оновлення змісту діяльності органів державної влади, їх максимальне наближення до потреб і запитів людей з пріоритетом демократизації суспільства та служіння народові України?..

Варто зазначити, що згідно з новим Законом України “Про державну службу” [3, с. 4] під державною службою українське законодавство визначає публічну, професійну діяльність осіб, які обіймають посади в органах державної влади та їх апараті щодо забезпечення практичного виконання завдань і функцій держави щодо:

- 1) аналізу державної політики на загальнодержавному, галузевому і регіональному рівнях та підготовки пропозицій стосовно її формування, у тому числі розроблення та проведення експертизи проектів програм, концепцій, стратегій, проектів законів та інших нормативно-правових актів, проектів міжнародних договорів;
- 2) забезпечення реалізації державної політики, виконання загальнодержавних, галузевих і регіональних програм, виконання законів та інших нормативно-правових актів;
- 3) надання доступних і якісних адміністративних послуг;
- 4) здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства тощо.

Відомо, що державна служба як правовий інститут регулюється як конституційними, так і загальними нормами права, що безпосередньо має позитивно впливати на суспільну життєдіяльність громадськості [3; 4; 10; 21].

Законодавством України “Про забезпечення провадження єдиної державної політики реформ в Україні” визначено реалізації положень Концепції адміністративної реформи, передбачено підготовку концепцій та програм, законів України. Конституція України [1] та закони визначають статус центральних і місцевих органів виконавчої влади, систему адміністративно-територіального устрою.

Важливо, що у вітчизняній законодавчій практиці закріпився діяльнісний підхід стосовно публічної служби та удосконалення функціонування органів влади, визначено професійну діяльність працівників державних органів та їх апаратів [4, с. 346–349].

Крім того, основними завданнями Державної цільової програми розвитку державної служби є: удосконалення організаційних засад державної служби з урахуванням компетентнісного підходу, передбаченого новою редакцією Закону України “Про державну службу”, впровадження нової системи управління людськими ресурсами на державній службі в середньостроковій перспективі; формування кваліфікованого кадрового складу публічної служби [3, с. 6].

Хоча чіткої моделі організації публічної служби за конституційними нормами не встановлено, проте

Конституція України виокремлює загальні засади концепції формування та розвитку інституту державної служби. Так, до основних конституційних положень, що безпосередньо стосуються державної служби і розкривають її соціальний характер, належать такі: ст. 38 (розд. II) Конституції України наголошує, що “громадяни користуються рівним правом доступу до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування”; ст. 8 (розд. I) визначає, що Конституція України має найвищу юридичну силу і в Україні діє принцип верховенства права [1, с. 12]. Цей принцип забезпечує єдність, узгодженість і стабільність всієї правової системи, її окремих елементів та інститутів, зокрема інституту публічної служби [Там само]. Взагалі державна служба виконується державними службовцями в порядку, встановленому законом і стандартами, які нормативно врегульовані, і постає тим інститутом, через який реалізується демократична сутність держави, підтримується життєдіяльність суспільства, а державний апарат слугує потребам суспільного розвитку [2; 3; 4].

Разом з тим необхідно констатувати, що через непродуману кадрову політику, низьку матеріальну забезпеченість, незатребуваність владою багато досвідчених, фахових працівників змушені залишати державну службу, переходити в комерційні та ін. структури та виїздити з країни [8; 12]. Сучасна дійсність вимагає теоретичного висвітлення існуючої проблематики.

Організаційні засади реформування, структурування і упорядко-

ваності українського суспільства досліджуються в роботах вчених, в яких запропоновані наукові підходи до аналізу “цілісної картини” суспільного життя, аналізуються змістовні, функціональні та структурні характеристики професійної діяльності працівників державного управління [8; 12; 13; 14].

Загальнонаукова точка зору полягає в тому, що головною поразкою на сьогодні є відсутність структурних реформ в Україні [12, с. 1]. Про це свідчать результати проведеного 15–26 грудня експертного опитування фонду “Демократичні ініціативи імені І. Кучеріва”, які презентував в Укрінформі аналітик О. Сидорчук. “Серед основних поразок року у внутрішній політиці абсолютна більшість експертів назвали відсутність структурних реформ та реальної боротьби з корупцією [2; 4], а також адекватної відповіді на гібридно-дифузну війну на Донбасі і анексію Криму” [12, с. 1–2].

Для того щоб успішно вирішувати завдання, які пов’язані із вирішенням вищезначених проблем, ключовим механізмом взаємодії влади і суспільства є багатоманітність впливу державного апарату на суспільну життєдіяльність, багатовекторність цілей та функцій діяльності з орієнтирами до європейських стандартів.

Серед ключових проблем, які Україна має вирішити нинішнього 2016 року, експерти назвали подолання корупції, проведення судової реформи, удосконалення правоохоронної системи, зміцнення боєздатності українського війська, децентралізацію та адміністративну реформи [2; 10; 12; 16].

Зважаючи на вищезначене, варто зауважити, що проблему ефективності системи управління і її недосконалість [9, с. 123] розглядав свого часу К. Поппер, який назвав неефективну управлінську систему “тиранією дрібного чиновника”. Виконуючи волю класу, який її породив, політико-адміністративна еліта одночасно зберігає основу, яка її живить, себто тиранію над суспільством. У таких випадках урядовці найчастіше абсолютизують свої корпоративні інтереси [9, с. 123–127]. На думку К. Поппера, єдиною гарантією проти зловживання владою є встановлення демократичного контролю над нею [Там само, с. 127].

Слід наголосити, що актуальність означеної проблематики, себто удосконалення діяльності органів влади, зростає з огляду на те, що світ переходить від моделі адміністрування державних послуг до моделі сервісної держави. Йде орієнтація на потреби конкретного громадянина замість адміністративного розподілу послуг, ресурсів.

На сьогодні слід пам’ятати, що “входження” у владу, перетворене на самоціль, як вважає Г. В. Атаманчук, неминуче й істотно деформує свідомість працівників апарату управління, формує їх своєрідну “функціонерну” свідомість.

Вважаємо, що в країні, де демократичні інститути перебувають у складному процесі становлення, закритість органів державної влади, неефективність взаємодії з громадськістю призводять до відчуження людей від влади, а вплив функціонерної свідомості бюрократизму перешкоджає суспільному розвитку.

З огляду на викладене слід оптимістично дивитись у майбутнє та зауважити, що стара економічна кланово-олігархічна модель добігає в Україні кінця. Проект Державної цільової програми розвитку державної служби з метою реалізації Концепції, яку Уряд схвалив розпорядженням від 27 червня 2012 р. № 411-р., передбачає, що виконання Програми на період до 2016 року дасть змогу забезпечити реалізацію державної кадрової політики у сфері державної служби, запровадити сучасні технології управління людськими ресурсами та забезпечити наукове супроводження реформ [10, с. 5].

Поряд з цим суспільний розвиток сьогодення підтверджується відповідним політико-правовим забезпеченням. Важливість ролі інтеграції України до Європейського Союзу визначає низка практичних кроків щодо питань європейської інтеграції, які за своєю природою цілком можна вважати державними орієнтирами європейського вибору [13; 15; 19; 22].

Отже, євроінтеграція є важливим зовнішньополітичним пріоритетом України, основою стратегії її суспільного соціально-економічного поступу та передумовою демократичного розвитку у загальноукраїнському масштабі.

Водночас у середовищі вітчизняної політичної еліти так само, як і в громадській думці, поки що відсутня консолідована позиція щодо вступу України до Європейського Союзу. Наша держава належить до міжсистемної периферії, котра зазнає впливу інтересів — як для європейського простору, так і для євразійського.

Визначальним чинником є те, що Україна в цій конфігурації може виконати унікальну функцію консолідуючого чинника. Інтеграція може здійснюватися за сприятливіших внутрішніх (економічні реформи, політична стабільність) і зовнішніх обставин.

На жаль, нині політичні сили та державні органи влади ще неспроможні інституціонально забезпечити необхідні трансформації, щоб відчутно наблизити систему вітчизняного управління до європейських стандартів. Обнадійливим є те, що сьогодні Україна у процесі поступової інтеграції до правового простору Європейського Союзу наполегливо реформує систему державно-управлінських відносин.

Пріоритети розвитку в державному управлінні закріплені Президентом України у Стратегії державної кадрової політики на 2012–2020 роки, якою визначені шляхи і засоби професіоналізації державної служби, впровадження технологій управління персоналом на державній службі, насамперед розроблену Канадським бюро міжнародної освіти Стратегічну рамку щодо системи управління персоналом. Одним із основних напрямів змін постає застосування компетентнісного підходу до усіх процесів управління людськими ресурсами на державній службі, що покладено в основу кадрової політики Великобританії, Австрії, Канади, Нідерландів, Німеччини, США, Австралії та ін. [11; 20; 21].

Визначальним є те, що Стратегія реформування державного управління України на 2016–2020 роки враховує європейські і міжнародні ви-

міри реформи державної служби та висуває на порядок денний створення ефективної системи управління людськими ресурсами, що охоплює низку завдань. До цього процесу залучаються органи виконавчої влади, наукові установи та навчальні заклади системи підвищення кваліфікації державних службовців, зацікавлені громадські організації та міжнародні проекти, які підтримують впровадження системних змін в Україні [11, с. 7].

Покладаємо надію, що виконання Стратегії допоможе удосконалити вітчизняну систему державного управління, реалізувати політику держави, спрямовану на суспільний розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики.

Рух у цьому напрямі знаходить своє відображення у світоглядній позиції вчених, загальнонаукова думка яких полягає в тому, що будь-яка реформа — це комплексні зміни: удосконалення законодавчої бази, інституційна розбудова та розвиток суспільної життєдіяльності людського потенціалу згідно з європейськими стандартами [5; 13; 14; 18; 20].

Треба зазначити, що європейські стандарти належного адміністрування сформульовані в документі SIGMA, який містить систему принципів і критеріїв оцінки державного управління. Принципи державного управління визнані деякими країнами як перелік стандартів і критеріїв для оцінки реформ публічного управління [19; 20; 22].

Це складна і багатогранна проблема, яка окреслена Концепцією Державної цільової програми розвитку державної служби на період до 2016

року, що вимагає, в першу чергу, відповідного аналізу сутності управління, його спрямованості проведення національних реформ [10, с. 5].

Аналізуючи роль державної служби в управлінні державою, усвідомлюємо необхідність удосконалення соціально-спрямованої політики держави. Розпорядженням Кабінету міністрів “Деякі питання реформування державного управління України” Стратегія реформування державного управління України на 2016–2020 роки від 24 червня 2016 р. Док. 474–2016-р. враховує повну та глибоку оцінку вихідного стану державного управління. Така оцінка відповідно до Принципів державного управління проводилася у 2015 році експертами SIGMA в країнах, які перебувають на етапі приєднання до ЄС [11, с. 4–6]. У зв’язку з тим, що в Україні оцінка вихідного стану не проводилася, одним із завдань Стратегії визначено проведення повної оцінки вихідного стану відповідно до Принципів державного управління не пізніше 2018 року. Така оцінка має бути проведена із залученням міжнародних експертів [11, с. 8].

Не менш актуальною є існуюча проблематика того, що в Україні різні галузі та сфери потребують фахових лідерів у системі публічної служби, які б проводили національні реформи та забезпечували б необхідні зміни. Щоб влада служила людині, необхідні невідкладні заходи — досягнення нової якості життя громадян, запровадження соціальних, економічних та демократичних європейських стандартів життєдіяльності людини, суспільства та держави.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Сьогодні Україна зіткнулася з проблемою адаптації як інституту державної служби, так і всього суспільного устрою до нових умов, викликаних змінами у суспільно-політичній системі. Тому вирішального значення в цьому напрямі набувають державні орієнтири європейського виміру. У цьому виявляється можливість працівників інституту державної служби відповідати за безпосередню діяльність перед народом.

Нам необхідно впровадити чимало позитивних змін для функціонування і розвитку демократичного суспільства. На сьогодні, як ніколи, очевидним є необхідність зміни світоглядної позиції вітчизняної політичної еліти. Слід докорінно змінювати філософію влади, що склалася впродовж 25-річного існування незалежності України.

Раціонально побудована система управління державою має виконувати і більш загальні завдання, а саме: у шкалі цінностей нашої політико-адміністративної еліти перш за все повинні бути загальнолюдські потреби миру та злагоди.

Вважаємо, що вибір Україною європейських цінностей, пріоритетність суспільних та владних орієнтирів до соціально-гуманітарної інтегрованої системи управління може позбавити нашу країну існуючої потенційної конфронтації та якнайшвидшого врегулювання конфлікту на Сході.

З огляду на те, що соціально-гуманітарна спрямованість органів державної влади на практиці здійснюється через соціальний захист

населення, охорону громадського порядку, свобод і інтересів громадян, безпечних і здорових умов праці, екологічну безпеку через сприяння співробітництва та партнерства з країнами в межах правового поля, пріоритетність інтересів України до європейських цінностей передбачає тісний формат співробітництва з геополітичної точки зору як для європейського простору, так і для євразійського.

Покладаємо надію, що суспільний розвиток сьогодення рухається у правильному напрямі відповідно до пріоритетного європейського вибору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Конституція України*. — К., 1996. — 64 с.
2. Закон України “Про засади державної антикорупційної політики в Україні” (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки від 14.10.2014 № 1699-VII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/>
3. Закон України “Про державну службу” від 10.12.2015 № 889-VIII. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>
4. *Бакуменко В. Д.* Державне управління: основи теорії, історія та практика: навч. посібник / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішний, М. М. Іжа, Г. І. Арабаджи; за заг. ред. П. І. Надолішнього, В. Д. Бакуменка. — Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. — 394 с.
5. *Драгомирецька Н. М.* Громадянська відповідальність як віддзеркалення розвитку громадянського суспільства: Вісник Нац. акад. держ.

- упр. при Президентів України. — 2009. — Вип. 1. — С. 257–268.
6. *Енциклопедія державного управління*: у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентів України; наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. — Т. 2: *Методологія державного управління* / наук.-ред. колегія: Ю. П. Сурмін (співголова), П. І. Надолішній (співголова) та ін., 2011. — 692 с.
 7. *Люк Т. М.* Європейська комунікаційна політика: “Наближення ЄС до громадян” // *Ефективність державного управління*: Зб. наук. пр. Львів. регіон. ін-ту держ. упр. НАДУ / Т. М. Люк; за заг. ред. П. І. Шевчука. — Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2007. — Вип. 12. — С. 79–86.
 8. *Олуйко В. М.* Професіоналізація кадрів як фактор державотворення / В. М. Олуйко // *Університетські наукові записки*: часопис Хмельн. ун-ту управління та права. — 2008. — Вип. 3. — С. 5–8.
 9. *Поппер К.* Відкрите суспільство і його вороги / К. Поппер. — К.: Основи, 1994. — Т. 2. — 150 с.
 10. *Розпорядження* Кабінету Міністрів України від 27.06.2012 року № 411-р. “Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку державної служби на період до 2016 року” // <https://www.google.com.ua/search>
 11. *Розпорядження* Кабінету міністрів “Деякі питання реформування державного управління України” // *Стратегія реформування державного управління України на 2016–2020 роки* від 24 червня 2016 р. Док. 474–2016-р, чинний // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/474-2016>
 12. *Сидорчук О.* Поразкою року є відсутність реформ / О. Сидорчук // *Інформаційно-аналітичний вісник Укрінформ* // <http://www.ukrinform.ua/ukr/news>
 13. *Технології управління персоналом: міжнародний досвід: навч. посіб.* / [за заг. ред. С. М. Серьогіна]. — Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2010. — 156 с.
 14. *Титаренко Л. М.* Соціально-політичний простір сучасності: проблеми та перспективи розвитку / Л. М. Титаренко // *Мат-ли VI Регіональної наук.-практ. конф. за міжнародною участю* (м. Дніпропетровськ). — 2013. — С. 435.
 15. *Телешун С.* “Дикое политическое поле” по отработке новых технологий влияния” / С. Телешун // *Глобальные тенденции. Место Украины в новой архитектонике мира*. Газета “ДЕНЬ” від 5.04.2013 р.
 16. *Сорока С.* Реформа державного управління: як це має бути і як відбувається в Україні / С. Сорока // *Українська правда*. — 10 лют. — 2016.
 17. *Хантингтон С.* Будущее демократического процесса: от экспансии до консолидации / С. Хантингтон // *Мировая экономика и международные отношения*. — 1995. — № 6. — С. 88.
 18. *Якубовський О. П.* Кадрова політика і державна служба: терміни, поняття, схеми, афоризми, бібліографія: словник-довідник / О. П. Якубовський. — О.: ОРІДУ НАДУ, 2007. — 137 с.
 19. “Допомога чи занепокоєність: як змінити підхід Євросоюзу до підтримки України”: Європейська правда від 20.10.2016 [European Council for Foreign Relations](http://www.EuropeanCouncilforForeignRelations) <http://www.eurointegration.com.ua/articles/>
 20. *Угода* про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами. Док 998_012 // http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/998_012
 21. *Указ* Президента України від 23 липня 2014 року № 614/2014 “Про

- забезпечення провадження єдиної державної політики реформ в Україні”. <http://www.center.gov.ua/pres-tsentr/novini/item/1446>
22. *Європарламент* синхронно з Радою ратифікував Угоду про асоціацію Інформаційне агентство УНІАН. — 16.09.2014 р. <http://www.unian.ua/politics//>
23. *Урядовий портал*. Європейська інтеграція: Порядок денний асоціації Україна — ЄС, 24.03.2015 р. <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/>